

genul celei care îl arată pe lordache refuzând să bea dintr-un pahar cu însemnele naționale, preferându-i pe cel cu însemnele Uniunii Europene, înseamnă puțin, extrem de puțin și lipsit de interes real. Nu găsim în montare „irealitatea satirică” dorită, iar secvența vizitării spațiului absolutului, cea prin care se putea aspira către „mutația în transcendent” e una dintre cele mai dezamăgitoare. Mai direct spus, *Acești nebuni fățamici* pe scena Naționalului clujean e un spectacol sărac în idei și schematic în construcție.

Jocul actoricesc e cumplit de inegal din punct de vedere valoric. Ovidiu Crișan ar fi putut fi cu ceva mai mult ajutor din partea regizorului un lordache posibil, căci actorului îi stă, fără îndoială, în putință să esențializeze extraordinara concentrare de vicii prin care se individualizează personajul ce i-a fost încredințat. Dacă Ovidiu Crișan nu iese, totuși, înfrânt e numai meritul lui. Același plus de autoritate regizorală ar fi putut asigura mai mult decât o naturalețe hazoasă celor două interprete ale rolurilor feminine: e vorba despre Ramona Dumitrean (*Camelia*) și despre Elena Ivanca (*Silvia*), actrițe serioase, al căror nerv dramatic ar fi trebuit mai intens stimulat. În *Bărbatul cu capul în nori*, Comel Răileanu evoluează cu muniția din dotare, adică bine dar previzibil; Adrian Cucu e un *Dobrișor* șters; Dan Chiorean e agitat, dar nimic mai mult în rolul *Adam*; Cătălin Herlo e încă în căutarea personajului într-un nedorit mimetism cu acesta, aflat în căutarea Câmpinei; Ionuț Caras (*O lichea întârziată*) e corect ca ton și modalitate, dar nu sparge cadrele corectitudinii.

În atari condiții, nu e deloc greu de înțeles de ce spectacolul cu *Acești nebuni fățamici* nu a fost mai deloc pe placul spectatorilor. Oamenii veniți la teatru cu o vizibilă poftă de râs și cu o extrem de mare disponibilitate de a aplauda (au făcut-o imediat după prima scenă, apoi din ce în ce mai puțin convinși și tot mai zgârciți) au plecat dezamăgiți. O parte au făcut-o chiar la pauză. Și nu aș zice că au fost chiar neîndreptățiți să ia o astfel de decizie.

Oltița CÎNTEC

Patru actori, douăsprezece roluri

Ghici ghicitoarea mea: cum împărțiți douăsprezece roluri la numai patru actori? Nu vă neliniștiți, trupa despre care vorbim, cea a Teatrului Național “Vasile Alecsandri” din Iași (TNI), e alcătuită din mult mai mulți interpreți, dar pentru *Harold și Maude* de Colin Higgins, la care mă refer, doar patru au mai fost disponibili. În perioada în care se lucra la proiect, în paralel repeta un regizor invitat și numai Mihaela Arsenescu Werner, Cosmin Maxim, Haruna Condurache și Constantin Pușcașu au făcut echipă cu regizoarea Irina Popescu-Boieru, oferind publicului și această producție. O producție la care s-a lucrat sincopat – spațiul inițial alocat a fost Podul Casei Pogor, apoi spectacolul a fost relocat la sala Studio, singura aptă de a fi folosită în vechea clădire a TNI, aflată în restaurare. Din câte s-a văzut la scenă, nici bugetul montării n-a fost prea generos, căci decorurile, costumele și cele câteva proiecții video (cea cu valurile mării mi se părea a fi din *A douăsprezecea noapte*, dar acumă să nu fiu cârcotașă, că doar marea e mare, indiferent de spectacol!) n-au scos, sau n-au primit, din punga bugetară prea multe parale. V-am descris contextul facerii acestui spectacol pentru că, evident, contextul i-a afectat calitățile artistice. Le-a afectat în sensul că atuurile care l-ar fi putut transforma într-un succes, au pălit în fața dificultăților și frecuşurilor de tot felul, cărora realizatorii au trebuit să le facă față. Atuuri au existat: un text de bună calitate

Mihaela ARSENEȘCU-WERNER

Cosmin MAXIM

dramaturgică, o comedie de catifea, în care personajele și situațiile pe care le animă scot la iveală un comic elegant; o miniechipă foarte talentată, cu chef de joc (am vizionat *Harold și Maude* la câteva luni bune de la prima lui întâlnire cu publicul și n-am simțit nici cel mai mic semn de rutină), cu un respect sfânt față de profesiune și față de spectator. M-au bucurat reacțiile celor prezenți. O sală arhiplină, cu un răspuns cald, care demonstrează că ieșenii au nevoie de teatru, de Teatrul lor Național. Pe care-l așteaptă să fie redat mediului cultural local.

Naționalul ieșean traversează unul dintre cele mai dificile momente ale istoriei sale instituționale. Scena mare e blocată de lucrările de reparație întrerupte, de aproape un an, din motive și interese înalte, obscure. Banii, împrumutați de guvern de la o bancă europeană, stau în conturile Unității de Management a Proiectului, organism din cadrul Ministerului Culturii, în timp ce „cea mai veche scenă a țării” intră în agonie. Teatrul de lemn, o construcție-anexă hidoasă, foarte scumpă, dar lipsită de dotările de scenă, de gradene și celelalte utilități necesare artiștilor și publicului, stă, cu ușile încuiate și așteaptă. Vremuri mai bune, probabil! Trupa e „în refugiu” – la sala Studio, la atelierul de pictură, la Ateneu, la Casa Pogor, la Luceafărul. Actorii sunt îngrijorați de destinul lor profesional. Unii reușesc să prindă roluri în filme, alții fac reclame. Câțiva au optat pentru Departamentul Teatru de la Universitatea de Arte „George Enescu”, unde și-au mutat cartea de muncă. Între timp, publicul ieșean, iubitor de artă, se reorientează către celelalte instituții și spre spectacolele altor teatre din țară, itinerate în regim de turneu (teatrele bucureștene, cel din Bacău, Botoșani, Oradea).

Harold și Maude e o poveste de dragoste ieșită din obișnuit: un tânăr, Harold, care consideră că cea mai bună raportare la viață o constituie tentativele parodice de suicid, se înamorează de Maude, femeie ajunsă la senectute, care consideră că cea mai bună raportare la viață e bucuria de a o trăi la maxim. Un *story* ingenios dezvăluit de Collin Higgins și deja familiar celor care au urmărit producția cinematografică cu același titlu, din anii '70. Trebuie neapărat să spun cu câtă încântare am urmărit-o, din nou, pe Mihaela Arsenescu Werner și nu în unul, ci în două roluri. Eleganța artistică a actriței, firescul cu care creează personajele încredințate, atenția cu care le portretizează scenic și le prezintă publicului sunt calități în favoarea spectacolului. Confort spiritual oferă evoluțiile Harunei Condurache, ale lui Cosmin Maxim și Constantin Pușcașu, care au certificat prin creațiile lor actricești existența unei generații tinere pe umerii căreia pot fi așezate partituri dificile.

La întrebarea din deschidere despre cum poți împărți douăsprezece roluri la numai patru actori, răspunsul e unul singur: greu. Îi dai Mihaelei Arsenescu Werner, două; Harunei Condurache, patru; lui Cosmin Maxim, unul, iar lui Constantin Pușcașu, cinci. Ies douăsprezece? Ies! Numai că ce-i prea mult strică și, în loc să le oferi interpreților ocazia de a-și pune în acțiune cameleonismul, îi aduci în situația de a-și pierde vocea, de a vorbi cu ei înșiși pe după paravane ori de a nu apuca să-și ștergă rujul din momentul de travesti anterior. De vină nu e echipa, ci doar contextul. Bată-l vina de context să-l bată!

Teatrul Național “Vasile Alecsandri” Iași – Harold și Maude de Colin Higgins. Regia: Irina Popescu-Boieru. Decor: Nicolai Mihăilă. Costume: Alina Dincă Pușcașu. Cu: Mihaela Arsenescu-Werner (*Maude, Doamna Chasen*), Cosmin Maxim (*Harold*), Haruna Condurache (*Nancy, Sylvie Gazelle, Rose D'Orange, Mary*), Constantin Pușcașu (*Doctorul, Îngrijitorul de morminte, Preotul, Inspectorul de poliție, O servitoare*).